

M A T E R I A Ł Y I P R Z Y C Z Y N K I

WSTĘP DO HEBRAJSKIEGO WYDANIA *LALKI* BOLESŁAWA PRUSA

Tekst przedstawiony na kolejnych stronach to wstęp do hebrajskiego tłumaczenia *Lalki* Bolesława Prusa¹. Powieść ukazała się w Izraelu w 2016 roku, tłumaczenia dokonała Miriam Borenstein. Autorem wstępu jest profesor Samuel Sandler – znany pokoleniom polonistów badacz literatury. Urodzony w Łodzi w 1925 roku, pracował w Instytucie Badań Literackich PAN, na Uniwersytecie Łódzkim, Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Warszawskim, na Uniwersytecie w Tel-Awii oraz (od 1969 roku) na amerykańskich uczelniach – University of Illinois, Chicago oraz University of Chicago. Sandler jest autorem wielu ważnych książek dotyczących polskiej literatury XIX-wiecznej – m.in. *Wokół Trylogii Henryka Sienkiewicza*, *Reduta Ordona w życiu i w poezji*, *Studia nad Świętochowskim*, *Indiańska przygoda Henryka Sienkiewicza*, *Andrzej Strug wśród ludzi podziemnych* oraz innych publikacji. Profesor jest również jednym z najwybitniejszych znawców dziedzictwa literackiego Bolesława Prusa. Wstęp do hebrajskiego tłumaczenia *Lalki* wydaje się interesujący dla nas z kilku powodów – przede wszystkim pozwala na zapoznanie się z inną perspektywą spojrzenia na jedną z najważniejszych polskich powieści. Adresatem tekstu jest wszak czytelnik, który nie zdobył wiedzy o polskiej literaturze w trakcie tradycyjnej, krajowej edukacji. Ta właśnie odmienna optyka sprawia, iż wywód prezentujący powieść polskiego pisarza współczesnemu czytelnikowi, podejmującego tę lekturę w języku hebrajskim, może okazać się ciekawy i atrakcyjny także dla polskiego odbiorcy. Kolejny zaś powód zainteresowania to swoista rekapitulacja wielu koncepcji interpretacyjnych oraz przemyśleń dotyczących powieści Prusa, jakiej dokonał profesor Sandler – świetnie przywołując rozmaite ustalenia badaczy, proponując rodzaj syntetycznego spojrzenia na *Lalkę*.

Alina Molisak

¹ Opuszczono w nim fragment o Żydach i sprawach polsko-żydowskich, który ukazał się jako artykuł: Samuel Sandler, *Żydzi i sprawy żydowskie w „Lalce” Bolesława Prusa*, „Wiek XIX. Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza” 2016, R. IX (LI), s. 167–179. Pominęto także krótkie fragmenty zawierające rzeczy oczywiste dla polskiego czytelnika, a nieoczywiste dla czytelnika w Izraelu.